

Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta

Toimintasuunnitelma 2019–2021

1. Taustaa ja kokoonpano

Järjestöjen ja yhdistysten toiminnalla on suuri merkitys väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä ja ylläpitämisessä sekä sosiaalisen pääoman vahvistamisessa. Järjestöt tarjoavat väestölle monipuolisia palveluja ja lisäksi mahdollisuuden osallistua vapaaehtoistyöhön. Järjestökentän rikkaus piilee sen mahdollisuudessa yhdistää vahva ammatillinen tieto ja kokemukseen perustuva tieto sekä työskennellä joustavasti sektorirajat ylittäen.

Pohjanmaalla on jo pitkään haettu toimivaa toimintamallia järjestöjen ja yhdistysten keskinäisen sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välisen yhteistyön edistämiseksi. Esimerkiksi Pohjanmaan maakuntaohjelmaan 2018–2021 on kirjattu mm. seuraavat järjestötoimintaan liittyvät tavoitteet:

- Julkisen sektorin, yksityisen sektorin ja järjestöjen yhteistyötä tiivistetään ja monipuolistetaan.
- Hyödynnetään, koordinoidaan ja aktivoidaan järjestöjen ja yhdistysten toimintaa ja yhteistyötä.
- Hyödynnetään entistä aktiivisemmin järjestöjen ja yhdistysten osaamista.

Maakuntaohjelman tavoitteita edistääkseen Pohjanmaan liiton maakuntahallitus nimesi kokouksessaan 29.4.2019 Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan toimikaudeksi 2019–2021. Neuvottelukuntaan valittiin yhteensä 20 varsinaista jäsentä ja 12 varajäsentä. Järjestöneuvottelukuntaan haettiin avoimella haulla erityisesti järjestöjä ja yhdistyksiä, jotka toiminnallaan tukevat kansalaisyhteiskuntaa maakunnassa.

Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan 2019–2021 kokoonpano on liitteessä 1. Lisätietoja järjestöneuvottelukunnan valintaperusteista saatavilla osoitteessa <https://www.obotnia.fi/aluekehitys/jarjestoneuvottelukunta/>.

2. Järjestöneuvottelukunnan tavoitteet ja tehtävät

Maakuntahallituksen päätöksen mukaan järjestöneuvottelukunnan tarkoituksena on toimia maakunnan alueella toimivien yhdistysten ja järjestöjen monialaisena pysyväisluontoisena yhteistyöelimenä.

Järjestöneuvottelukunnan tavoitteena on

- 1) vahvistaa järjestöjen asemaa maakunnan kehittämistyössä ja palvelujen tuottajana
- 2) tehdä järjestötoimintaa näkyväksi ja tunnetuksi
- 3) edistää kansalaisten ja järjestöjen osallisuutta ja kansalaisyhteiskuntaa maakunnassa
- 4) edistää järjestöjen välistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä ja sopimuksellisuutta.

Järjestöneuvottelukunnan tehtävänä on

- tukea asiantuntemuksellaan strategioiden ja ohjelmien valmistelua sekä julkisten palveluiden kehittämistä Pohjanmaalla
- nostaa esiin järjestökentän toiveita ja tarpeita mm. antamalla lausuntoja ja kannanottoja sekä tekemällä aloitteita/esityksiä maakuntahallitukselle
- jakaa tietoa järjestöjen ja järjestöneuvottelukunnan toiminnasta
- valmistella vuosittain järjestettävää maakunnallista osallisuusareenaa sekä muita järjestöjen keskinäistä sekä järjestöjen ja julkisen sektorin välistä yhteistyötä edistäviä tilaisuuksia ja muita toimenpiteitä.

Järjestöneuvottelukunnan keskeiset **toimintatavat** tavoitteiden edistämiseksi ovat:

- Hyvien paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten käytäntöjen ja hankkeiden tulosten esittely ja jakaminen mm. erilaisissa tilaisuuksissa, verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja verkostoviestissä.
- Tutustumisvierailut kokousten yhteydessä.
- Yhteistyö kuntien vaikuttamistoimielinten kanssa (esim. yhteiset tilaisuudet).
- Yhteistyö muiden paikallisten toimijoiden ja hankkeiden kanssa (toimijat ja yhteistyömahdollisuudet kartoitetaan).
- Yhteistyö kansallisten toimijoiden (kuten Kuntaliiton Kuntademokratiaverkosto, Sitra, Kansalaisareena, SOSTE) kanssa.
- Pohjanmaan järjestöt, julkisen sektorin organisaatiot ja oppilaitokset kokoavan Pohjanmaan osallisuusareena -tapahtuman järjestäminen kerran vuodessa yhteistyössä Pohjamaan Yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Keinot toimijoiden tavoittamiseksi: uutiskirjeet, neuvottelukunnan verkkosivu, sosiaalinen media sekä erilaiset tilaisuudet.

3. Toimikauden 2019-2021 painopisteet ja toiminta

Toimintakaudella panostetaan erityisesti seuraavien painopisteiden edistämiseen. Toimenpiteet alla ovat esimerkkejä. Painopisteiden sisältöä ja järjestöneuvottelukunnan toimintaa suunnitellaan jatkuvassa prosessissa, ja toimenpidelista tarkentuu suunnittelun edetessä.

1. Järjestöneuvottelukunnan toiminnan suunnittelu ja käynnistäminen

Järjestöneuvottelukunnan toimintaa rakennetaan tiiviissä yhteistyössä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa niin, että järjestöneuvottelukunta toiminnassaan tukee ja hyödyntää hankkeessa muodostettuja rakenteita ja toimintatapoja.

Tavoite:

Järjestöneuvottelukunta toimii aktiivisesti, yhdessä päätetyt asiat etenevät ja järjestöneuvottelukunta tunnetaan järjestö- ja kuntakentällä hyvin.

Vastuutahot: Järjestöneuvottelukunta ja sen sihteeristö, Pohjanmaan liitto, Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset

Vastuhenkilö: Irina Nori, Pohjanmaan liitto

Toimenpiteitä:

- Suunnitellaan, rakennetaan ja kehitetään järjestöneuvottelukunnan toimintaa jatkuvassa prosessissa koko toimintakauden ajan.
- Kartoitetaan potentiaaliset alueelliset ja kansalliset yhteistyötahot.
- Selvitetään, onko tarvetta perustaa järjestöneuvottelukunnan alaisia työryhmiä ja/tai verkostoja Järjestö 2.0 -hankkeen rakentamien verkostojen lisäksi. Käynnistetään tarvittaessa työryhmien ja/tai verkostojen toiminta.

Seuranta:

- Järjestöneuvottelukunnan kokouksiin osallistuneiden henkilöiden lukumäärä ja jäsenten tyytyväisyys toimintaan (kartoitetaan palautekyselyillä ja -keskusteluilla).
- Järjestöneuvottelukunnan valmistelemien lausuntojen, kannanottojen, aloitteiden yms. lukumäärä ja niiden vaikuttavuus.
- Järjestöneuvottelukunnan tunnettuus järjestö- ja kuntakentällä (kartoitetaan kunta- ja järjestökyselyiden yhteydessä).

2. Myötävaikuttaminen Pohjanmaan hyvinvointialueen ja sote-uudistuksen valmisteluun

Järjestöneuvottelukunta vaikuttaa ja osallistuu aktiivisesti Pohjanmaan hyvinvointialueen ja sote-uudistuksen valmisteluun yhteistyössä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa. Järjestöjen roolia vahvistetaan uusissa rakenteissa ja toiminnoissa niin maakunnassa kuin kunnissa.

Tavoite:

Järjestöt ja yhdistykset ovat entistä tiiviimmin mukana Pohjanmaan hyvinvointialueen ja sote-uudistuksen valmistelussa.

Vastuutahot: Järjestöneuvottelukunnan sote-alan järjestöt, Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset, Folkhälsan, Pohjanmaan liitto

Vastuuhenkilö: Lotta Pitkänen, Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset

Toimenpiteitä:

- Järjestöneuvottelukunnan kokouksiin kutsutaan hyvinvointialueen ja sote-uudistuksen valmistelijoita säännöllisesti.
- Uudistukseen liittyviä tilaisuuksia järjestetään tarpeen mukaan.
- Valmistellaan tarpeen mukaan lausuntoja ja kannanottoja, joissa edellytetään järjestöjen osallistumista valmisteluun.

Seuranta:

- Järjestöjen edustus valmistelurakenteissa ja -työryhmissä.
- Järjestöneuvottelukunnan valmistelemien hyvinvointialueeseen ja sote-uudistukseen liittyvien lausuntojen, kannanottojen, aloitteiden yms. lukumäärä ja niiden vaikuttavuus.
- Kokoukset ja tilaisuudet, joissa järjestöneuvottelukunta saa tietoa valmistelusta (lukumäärä).

3. Järjestö-kuntayhteistyön vahvistaminen

Järjestöneuvottelukunta pyrkii toiminnallaan lisäämään järjestökentän näkyvyyttä ja tunnettuutta kunnissa ja yhteiskunnassa yleensä sekä edistämään järjestöjen ja kuntien välistä yhteistyötä.

Tavoite:

Järjestöjen ja yhdistysten yhteistyö kuntien kanssa lisääntyy ja kehittyy järjestelmällisemmäksi.

Vastuutahot: Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset, Pohjanmaan liitto

Vastuuhenkilö: Lotta Pitkänen, Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset

Toimenpiteitä:

- Pidetään aktiivisesti yhteyttä kuntiin esimerkiksi Pohjanmaan osallisuusverkoston ja Pohjanmaan liiton kuntajohtajien tapaamisten kautta.
- Suunnitellaan ja toteutetaan järjestöyhteistyöhön liittyviä teematapaamisia Pohjanmaan osallisuusverkostolle.
- Laaditaan järjestöyhteistyön muistilista kunnille yhteistyössä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa.
- Valitaan vuonna 2021 vuoden järjestöteko.
- Osallistutaan aktiivisesti Pohjanmaan osallisuusareenan suunnitteluun.
- Jaetaan tietoa järjestöneuvottelukunnan toiminnasta:
 - o Some-julkaisut neuvottelukunnan kokousten ja tilaisuuksien yhteydessä
 - o Näkyvyys Pohjanmaan liiton Uutispostissa, Järjestö 2.0 -hankkeen / Pohjanmaan Yhdistysten uutiskirjeessä sekä muissa uutiskirjeissä
 - o Näkyvyys Pohjanmaan liiton verkkosivuilla (järjestöneuvottelukunnan toiminta ja tapahtumat)
 - o Mediatiedotteet

Seuranta:

- Osallisuusverkoston ja kuntajohtajien tapaamiset, joissa on käsitelty järjestöihin liittyviä asioita (lukumäärä ja vaikuttavuus).
- Järjestöihin ja yhdistyksiin liittyvien tiedotteiden ja julkaisujen lukumäärä ja niiden vaikuttavuus.
- Järjestöjen ja kuntien välisten yhteistyörakenteiden (esim. kumppanuussopimukset tai yhteistyöelimet) lukumäärä ja vaikuttavuus.

4. Järjestöjen välisen yhteistyön ja järjestöjen toimintaedellytysten vahvistaminen

Järjestöneuvottelukunta pyrkii toiminnallaan edistämään järjestöjen välistä yhteistyötä ja vahvistamaan järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Tavoite: Järjestöjen välinen yhteistyö lisääntyy ja kehittyy järjestelmällisemmäksi.

Vastuutaho: Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset, Folkhälsan

Vastuuhenkilö: Lotta Pitkänen, Järjestö 2.0 -hanke / Pohjanmaan Yhdistykset

Toimenpiteitä:

- Etsitään yhdessä ratkaisuja järjestöjen ja yhdistysten rahoituksen ja hankkeiden omarahoitusosuuksien järjestämiseen.
- Ideoidaan ja toteutetaan erilaisia kehittämishankkeita yhdessä.
- Edistetään eri tavoin järjestöjen ja kuntien välisiä kumppanuussopimuksia.

Seuranta:

- Yhteisten kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoituksen määrä.
- Järjestöjen ja kuntien välisten yhteistyörakenteiden (esim. kumppanuussopimukset tai yhteistyöelimet) lukumäärä ja vaikuttavuus.